

Lättare stå på sig med juridisk kunskap

Hur och var får man sina rättigheter tillgodosedda? Gatujuristerna ger råd och stöd till personer i utsatthet. Ofta handlar det inte om att tolka lagtext utan helt enkelt om att ta sig fram bland olika myndigheter.

Gatujuristerna kommer till Convictus dagverksamhet Vardagsrummet på söder i Stockholm två timmar varje fredag. Behovet av rådgivning är stort.

– Vi får vitt skilda frågor, många är vardagliga och sådana som alla kan råka ut för, inte bara personer som lever i utsatthet, säger Emelie Joelsson.

Hon har läst juridik i tre år och varit gatujurist i ett och ett halvt. [Gatujuristerna](#) är en ideell förening av juriststudenter som bildades 2005. Medlemmarna ger gratis juridisk rådgivning till personer i hemlöshet och social utsatthet och de finns på plats vissa fasta tider hos olika ideella organisationer i Stockholm och Uppsala.

För den som inte har telefon eller bankid är det svårt med myndighetskontakter, det är inte heller lätt att veta vart man ska vända sig för att få sina rättigheter tillgodosedda.

– Ofta bidrar vi inte i första hand med förståelse för lagtexten utan mera med sådant som hur man tar kontakt med myndigheter som Skatteverket.

Mer samhällskunskap än juridik således. Det är ofta som gatujuristerna helt enkelt mejlar, eller ringer medan den det handlar om sitter med.

– Kanske är det lättare att stå på sig för den som har juridisk kunskap. Ibland rör det ganska känsliga ämnen och då kanske man blir upprörd när man ringer själv och då är det

lättare att bli avfärdad, säger Emelie Joelsson.

Det är många av besökarna i Vardagsrummet som kan berätta om positiva erfarenheter av Gatujuristerna. Micke fick hjälp att överklaga en bouppteckning:

– Deras funktion är fantastisk, de skulle behöva vara tillgängliga ännu mer. Det finns ett större behov än vad man kanske tror.

Mia fick stöd i en tvist med ett städbolag.

– De fick mycket att fundera på, men de kollade upp svaren och jag fick jättebra hjälp.

– Jag är tacksam att de fanns tillgängliga just här på Convictus, annars hade jag inte hittat dom, säger Gustaf som ville anmäla ett brott han utsatts för till brottsofferfonden.

Kristina vill lyfta fram det goda bemötandet och engagemanget hon fått. Hon ville ha råd i en arvstvist utomlands.

– De är hungriga, dom vill bli duktiga i sina jobb som jurister och advokater och lägger tid på det de ska ta reda på och kommer med bra svar och fakta, säger hon.

Emma Östberg och Emilie Joelsson läser juridik och engagerar sig ideellt i Gatujuristerna. Här tar de emot i Convictus lokaler.

Foto: Anna Fredriksson

Gatujuristerna arbetar alltid minst två tillsammans och hjälper ofta till med att ansöka om olika bidrag eller med överklaganden, till exempel om någon fått avslag på färdtjänst eller ekonomiskt bistånd.

– Det här är ett sätt för oss att öva våra kunskaper praktiskt, säger Emma Östberg som läst juridik på Stockholms universitet i två och ett halvt år och varit gatujurist sedan 2023.

Det finns också en processgrupp inom Gatujuristerna som arbetar med att skriva inlagor och ställer upp som ombud i muntliga förhandlingar i förvaltningsdomstol.

Emma hade sett om gatujuristerna på nätet och när föreningen sedan kom på en föreläsning och berättade då ansökte hon.

- Det var enkelt och organisationen var välkomnande, säger Emma som tror att det är arbetsrätt hon kommer att ägna sig åt i framtiden.
- Det handlar ju också om människor.

Läs mer om [Gatujuristerna](#)